

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

30. september 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 354 (Alm. del) af 11. juni 2021 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne, hvor meget man skulle øge AM-bidraget, hvis man ønskede at reducere gruppen af fattige med hhv. 50 pct., 75 pct. og 90 pct. efter den tidligere officielle fattigdomsgrænse, ved at sænke den disponible medianindkomst?

Svar

Den tidligere officielle afgrænsning af økonomisk fattige blev indført i 2013, og tog udgangspunkt i anbefalingerne fra Ekspertudvalg om fattigdom, *jf. En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder (2013)*.

Økonomisk fattige blev opgjort som personer, der tre år i træk opfylder følgende betingelser:

- Den disponible indkomst er under 50 pct. af medianindkomsten
- Familiens formue er under 100.000 kr. (2010-niveau) pr. voksen i familien
- Personen er ikke studerende eller bor i familie med en studerende over 17 år

Opgørelsen af økonomisk fattige er en statistisk afgrænsning, som blandt andet fastsættes på baggrund af familiens disponible indkomst på årsbasis.

Den familieækvivalerede disponibel indkomst påvirkes desuden af elementer som ikke nødvendigvis afspejler sig i ydelsesniveauet. Det gælder fx familiesammensætning (ækvivalering), bolig (muligheden for at modtage boligstøtte), bopælskommune (kommuneskatten varierer på tværs af kommuner) mv.

Den disponible indkomst opgøres som summen af erhvervsindkomst, overførselsindkomst, anden privat indkomst og kapitalindkomst fratrukket pensionsindbetalinger og personlige skatter, herunder arbejdsmarkedsbidrag (AM-bidrag), *jf. Ulighedsredøgørelsen 2020, Finansministeriet*.

Der betales AM-bidrag af al løn, herunder honorarer og feriepenge, efter fradrag for ATP og eget pensionsbidrag. En forhøjelse af AM-bidraget vil således bidrage til at reducere den kritiske indkomstgrænse ved at reducere medianindkomsten, dvs. den disponible indkomst for den person som netop har en højere indkomst end 50 pct. af befolkningen. En forhøjelse af AM-bidraget vil imidlertid i tilsvarende grad reducere den del af den disponible indkomst, som stammer fra lønindkomst, for personer under den kritiske indkomstgrænse.

Overførselsydelse omfattet af obligatorisk opsparing, herunder kontanthjælp, reguleres årligt med 1,7 pct. + tilpasningsprocenten, *jf. lov om en satsreguleringsprocent*. Tilpasningsprocenten fastsættes hvert år som udviklingen i årslønnen to år før, fratrukket 2 pct.-point. Årslønnen er fastsat som bruttoårslønnen fratrukket bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger og lønmodtagernes AM-bidrag. En forhøjelse af AM-bidraget vil derfor alt andet lige slå fuldt igennem i satsene for overførselsydelse¹ og dermed i tilsvarende grad reducere den del af den disponible indkomst, som stammer fra overførselsindkomst, for personer under den kritiske indkomstgrænse.

En forhøjelse af AM-bidraget skønnes overordnet set at reducere de disponible indkomster for personer under den kritiske grænse omtrent ligeså meget, som den vil reducere medianindkomsten og dermed den kritiske grænse. En forhøjelse af AM-bidraget skønnes dermed ikke at ville have væsentlig betydning for antallet af økonomisk fattige efter den tidligere officielle afgrænsning. Det kan bemærkes, at en konkret kvantitativ opgørelse af virkningen af en forøgelse af AM-bidraget på antallet af personer under den kritiske indkomstgrænse forudsætter en omfattende og kompliceret beregning.

Det skønnes på denne baggrund ikke at være muligt at reducere antallet af økonomisk fattige efter den tidligere officielle afgrænsning af økonomisk fattige med 50 pct., 75 pct. eller 90 pct. ved at øge AM-bidraget.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

¹ Det samme gælder for beløbsgrænser, der reguleres med udviklingen i reguleringstallet i personskattelovens § 20